

Tuna on jõudnud teise numbrini. **Kas olla** asemele on tulnud küsimus, **kuidas edasi olla?** Seda nii vormiliselt kui ka sisuliselt. 1999. aasta algas suurte ümberkorraldustega arhiivinduses. Peale Tallinna Linnaarhiivi on kõigist, kes kandsid endal Tuna esimese numbriga väljaandmise raskust, saanud ühtekokku Rahvusarhiiv. Taustast ka usutluses Jaak Rannaga.

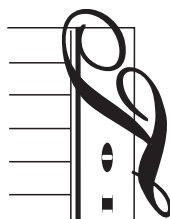
Esimene number äratas tähelepanu eelkõige sellepärast, et oli uus. Meist kirjutati ja räägiti, meid osteti ja loeti. Üldiselt meid mõisteti ja vaid üks lugeja kurtis eesti rahvale, et seda igavat KGB teemat on liiga palju. Kui Eesti oleks Šveits või Island, võiks kriitikuga ehk nõuski olla. Õnneks muidugi pole Eesti ajalugu üksnes KGB tegude lugu. Nii algab ka TUNA selle numbriga dokumentaalne osa paavsti bullaga.

Kuid ikkagi ei pääse me ränkadest teemadest. Eriti palju on Eesti vägivalda all kannatanud XX sajandil. Aga mitte ainult Eesti. See terror on tulnud väljastpoolt, raputanud ja muserdanud meie rahvast tugevalt. Ta on ärgitanud vastu hakkama, jätnud jälje unenägudesse, kunstiellu ja teab kuhu veel. Vaimne vägivald on olnud sageli talumatum kui füüsiline. Teise numbriga üheks võtmesõnaks ongi terror, mis puudutas pea iga eesti peret ja pani katsumuste ette suurimadki meist.

Ja nii nagu dokumendid, võivad ajalooallikaks olla koguni unenäod, rääkimata kirjadest ja mälestustest. Selle numbriga käivituvat isiklike arhiivide rubriigi avab talupööningult leitud lühike Vabadussõja-aegne sõdurikiri.

TUNA on teel.

Ott Raun

ALUSTUSEKS